

USA, Australien, Japan og Indien har holdt et topmøde for at drøfte vaccineproduktion ikke mindst for at sikre et alternativ til Kinas vaccinediplomati. Men de fire lande benyttede også chancen til at etablere et tættere samarbejde, også på det sikkerhedspolitiske område.
Foto: Dean Lewins/EPA/Ritzau Scanpix

Biden vil bruge Indiens vacciner i kamp mod Kina

Af Kristian Mouritzen krmo@berlingske.dk

Præsident Joe Biden styrker den asiatiske alliance mod Kina gennem en sikkerhedspolitisk alliance med Indien, Australien og Japan. Midlet er vacciner, og Indien kommer til at spille en central rolle.

Vaccinefabrikkerne i Indien kommer på overarbejde de kommende år. Den amerikanske præsident, Joe Biden, satser på at få Indien placeret centralt i USAs kamp for at knuse Kinas vaccinediplomati, og det skal ske med Indiens omstridte premierminister, Narendra Modis hjælp.

En milliard vacciner frem til 2022 skal Indien producere som et helt centralt element i Bidens forsøg på at skabe en sikkerhedspolitisk alliance mod Kina med det stærkeste sikkerhedspolitiske våben, verden lige nu har. En vaccine mod covid-19 til at dæmme op for de vaccinemængder, som Kina påtænker at give til strategisk vigtige lande i Afrika og Sydamerika - og lande i Europa for den sags skyld.

Vaccinen anvendes ifølge USA til at fremme Kinas interesser ligesom de pandaer, Kina stiller til rådighed for venligsindede nationers zoologiske haver.

Men hvordan kommer Indien ind i billedet? Indien er ligesom USA, Australien og Japan med i det såkaldte Quad-samarbejde, som blev dannet efter det katastrofale jordskælv og den efterfølgende tsunami i Det Indiske Ocean i 2004 - som en hjælp til de berørte lande.

Quad står for Quadrilateral Security Dialogue - eller Firelandes Sikkerhedsdialog. Det har senere udviklet sig til et tæt økonomisk og politisk samarbejde, og Kina kalder det Asiens svar på den vestlige forsvarsalliance NATO og er ifølge kineserne beregnet på at indskrænke Kinas magt i området.

Indien er i forvejen et af de største vaccineproduktionssteder i verden, og ved hjælp af logistik fra Australien, penge fra Japan og bioteknologi fra USA, så vil de fire lande kunne udmanøvrere Kina også på det område.

Biden har allerede bebudet, at USA vil betale to milliarder dollar for produktionen af vacciner inden for WHOs vaccinationsinitiativ, COVAX, som USA betaler til for få vacciner ud til fattige lande samt mellemindkomstlande. Og USA har afsat to milliarder dollar ekstra i 2022.

Der er flere ting, der er bemærkelsesværdige ved Bidens nye vaccinediplomati, og at han bruger Qaud-samarbejdet. Biden er faktisk den første præsident, der bruger Quad til et regulært topmøde for at drøfte fælles sikkerhedspolitiske interesser, og det er første gang, at Biden siden sin indsættelse 20. januar deltager i et egentligt topmøde med andre lande.

Et nyt NATO?

Det giver Quad-samarbejdet en helt ny betydning, især fordi resultatet af topmødet netop kan ses som et eksempel på, at disse lande med USA i spidsen vil arbejde i regionen med at løse de problemer, der findes, også når det drejer sig om pandemier, men altså uden om Kina.

Michael J. Green, seniorvicepræsident for Center for Asiatiske Strategiske Studier ved Georgetown University i Washington, siger til Foreign Policy, at landene i området længe har håbet, at USA igen vil tage lederskab i regionen og presse Kina på tilbagetog.

»Der blev på mødet leveret en overraskende udvikling, som sandsynligvis på permanent basis vil vende den diplomatiske vaccinestrategi,« skriver han i Foreign Policy.

Men også på en anden måde har coronapandemien ændret USAs strategiske interesser.

Ikke alene har Biden formået at få Quad-gruppen samlet til et egentligt topmøde, hvor man også har truffet beslutning om fælles udnyttelse af sjældne jordarter, der bruges til højteknologisk produktion. Det er også lykkedes at få samlet en gruppe af lande, som har en fælles interesse i et tættere handelssamarbejde, hvilket led skibbrud under Donald Trump, der droppede sin forgænger, Barack Obamas, handelsaftale med en række stillehavslande minus Kina.

Forskellige kompetencer

En anden amerikansk forsker, Tanvi Madan, seniorfellow på Brookings Institute, mener, at Bidens strategi har været af samle en række særlige kapaciteter for at tage en bredere kamp op mod Kina end blot en coronavaccine. De fire lande har som tidligere nævnt vidt forskellige kompetencer, og det er netop det, Biden har udnyttet her til at udvide Quad-samarbejdet til også at have en sikkerhedspolitisk dimension. Vaccinekrig er sikkerhedspolitik, og den der vinder, vinder også vaccinediplomatiet.

For der er også et andet aspekt i Bidens strategiske planer. Det er at sikre, at arbejdet med vacciner foregår netop i de internationale institutioner, som Biden har sat sig for at fremme, på trods af at Kina forsøger at omgå dem godt støttet af Bidens forgænger, Donald Trump, som forsøgte at eliminere mange af dem.

»Det her samarbejde skal udvikles inden for de internationale institutioner og faciliteter, hvad enten det er Verdenssundhedsorganisationen (WHO) eller det nye samarbejde i COVAX,« siger Tanva Madan i et interview på Brookings.

Og Biden har en interesse i at få de internationale institutioner til at fungere igen, fordi USA traditionelt er i stand til at styre disse af den simple grund, at USA betaler meget til dem. Så Biden har slået flere fluer med et smæk. Øget samarbejdet i Quad omkring vacciner, isoleret Kina og fået styrket de international institutioner.

Kristian Mouritzen er Berlingskes sikkerhedspolitiske korrespondent